

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu

OSNOVNI PODATCI

Ime i prezime	Vesna Šumanac
Zvanje	Učitelj razredne nastave
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Osnovna škola Neorić-Sutina
Adresa elektroničke pošte	vesa.sumanac@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Slovo L - obrada
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	/
Razred	1.(PRVI)

OBVEZNI ELEMENTI

Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ HJ A.1.1. Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.</p> <p>OŠ HJ A.1.2. Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.</p> <p>OŠ HJ A.1.3. Učenik čita tekstove primjerene početnomu opismenjavanju i jezičnome razvoju.</p> <p>OŠ HJ A.1.4. Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.</p> <p>OŠ HJ A.1.7. Učenik prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjerno početnomu opismenjavanju.</p>
---	---

Tijek nastavnog sata

UVOD

MOTIVACIJA

Kao motivaciju učitelj pokazuje fotografije lopte, leptira, lava, lonca, limuna. Pita: Kojim glasom počinju sve ove riječi? Učenici prepoznaju i odgovaraju : Glasom L.

NAJAVA

Najavljujem: Danas ćemo učiti veliko i malo tiskano slovo L.

GLAVNI DIO

Interpretativno čitam kratki tekst:

LINO IMA LOPTU.

LANA LOVI LEPTIRA.

LINO I LANA SU NA LIVADI.

VOLE SE IGRATI LOVICE.

Učitelj pita: U kojim se riječima čuje glas L? Učenici govore riječi koje počinju glasom L. (LINO, LOPTA, LANA, LEPTIRA, LIVADA, LOVICE)

Navedite još neke riječi koje počinju glasom L. Navode npr.: LIST, LASTA, LUKA, LIJA, LARA...

Učitelj navodi riječi koje u sebi sadrže glas L , a učenici pojedinačno govore gdje ga čuju: na početku, u sredini ili na kraju. Traže ga u riječima: lija, jelen, slika, slon, bol, vol, led, vlak, kolo, mlin, stol, pila, leđa.

Zatim učitelj pokazuje slovo L i u slovarici i stavlja ga na ploču. Učenici opisuju i uočavaju razliku između velikog i malog slova L I. Na listiću ispod slike lava, stola i slona obojaju kućicu prema tome je li L na početku, u sredini ili na kraju riječi, ali i zaokruže u riječima limun, mlin, vol.

Učenici izrađuju slovo L od plastelina i uspoređuju s parom u klupi čiji je bolji.

Učitelj demonstrira pisanje velikog i malog tiskanog slova L I. Učenici pokušavaju pisati po zraku prstom slovo L I.

Zatim ga pišu u svojoj kutijici s pijeskom. (Svaki učenik ima svoju kutijicu s pijeskom koju drži u školi te svoje kartončiće sa slovima i slogovima koje su izrezali uz pomoć roditelja.)

Nakon toga samostalno pišu slovo L i l po 1 red u pisanke, ali i riječi LINO i LANA. Učitelj prati rad učenika i usmjerava.

Zatim riječ LINO učenik rastavi na slogove. **Te slogove prikazuje učitelj pokretnim kartončićima kroz okvire kamishibai (drveni okvir kroz koji se uvlače i izvlače kartoni po kojima se piše ili tzv. Japansko papirnato kazalište). Prvi ide karton s prvim slogom LI, a zatim kartončić sa slogom NO .Broje slogove i ustanove da riječ LINO ima 2 sloga. Slijedi karton na kojem su oba sloga: LI NO. (sl.1)**

Ponavljaju glasno slogove te riječi i zatim jedan učenik pokuša rastaviti na glasove. Dok učenik govori glasovnu analizu L – I- N – O, učitelj istovremeno niže kartončice sa slovom za svaki glas na **kamishibai**: kartončić sa slovom L, kartončić sa slovom I, kartončić sa slovom N, kartončić sa slovom O. Na isti način se rastave sve riječi: LANA, VOLI, LIJA, JELENA, MALINA.(Važno je za svaku riječ ustanoviti broj slogova brojeći ih prstima ruku jer dok budu pisali brojiti će slogove prstima ruku i uz pomoć toga znati glasovnu analizu te i napisati samostalno riječ.)

Nakon toga učenici pojedinačno rastavljaju riječi na slogove i od već prije pripremljenih i izrezanih slogova slažu riječi slogovima(LENA, LOVI, JELENA, MILENA) na ploči iznad papirnate ruke s raširenim prstima. Tako vide ruku i broj slogova. Zatim rade glasovnu analizu iste riječi stavljajući magnetna slova na ploču ispod papirnate ruke. Prepišu velikim tiskanim slovima složene riječi u pisanku.

Nakon ove vježbe slijedi igra u paru tko će prije složiti riječ pomoću slogova. Svaki učenik ispred sebe drži kartončić s odgovarajućim sloganom. Tako zadajem riječ MILA. Ispred ploče su 4 učenika podijeljena u 2 para. Zadatak je tko će prije složiti slogovima ispred sebe tu riječ. Na isti način se provodi igra u 2 skupine tko će prije složiti riječ rastavljenu na slova. Za riječ od 4 slova(LOMI) izlaze po 4 učenika, za riječ od 5 slova (JELEN)po 5 učenika i to svaki put po dvije skupine.

Za vrijeme rastavljanja na slogove i glasovne analize učitelj usmeno daje upute i ispravlja učenike koji griješe ili su nesigurni, a potiče i hvali uspješne.

Učenici čitaju slikovne rečenice uočavajući veliko slovo na početku rečenice i točku na kraju rečenice te veliko slovo u pisanju imena.

Mama ima Lina i Lanu.

Jelena nema .

Lana ima .

Učitelj pita: Koga ima mama? Što nema Jelena? Tko ima lutku? Učenici odgovaraju punom rečenicom.

ZAVRŠNI DIO

VJEŽBANJE

Učenici po diktatu pišu:

NELA JE VANI.

LEO NIJE MALEN.

(Učenici koji imaju teškoća u glasovnoj analizi i sintezi dajem samo prvu rečenicu za diktat). Naprednijim učenicima još zadajem riječ VIOLINA, ali i da sami napišu novu riječ obrađenim slovima koju nismo glasovno analizirali ili pisali.

Za vrijeme odmora ispravi se diktate i učenici imaju povratnu informaciju.

STVARALAŠTVO

Pričaju: Koja vam je igra najdraža? S kim se volite igrati? Zašto? Pričaju.

Dijelim učenicima liste za samoprocjenu na kojoj zaokruže emotikon koji predstavlja njihov današnji rad i uspješnost.

DOMAĆI URADAK

U početnici pisati započete primjere slova L l, prepisati velikim tiskanim slovima zadane riječi i naučiti čitati rečenice u početnici.

Istražiti vrste lopti i imena igara s tim loptama. Nacrtati loptu koja im se najviše sviđa i igru s tom loptom. Zadatak je ispričati što znaju o toj igri i zašto im se najviše sviđa. Vremenski okvir za taj zadatak je tjedan dana.

Uz pomoć roditelja instalirati aplikacije za igre učenja glasova, slogova i slova(glaskalica, slovarica, učimo slogove). Ako je moguće aplikacije imat već idući sat na tabletima ili mobitelima.

PLAN PLOČE

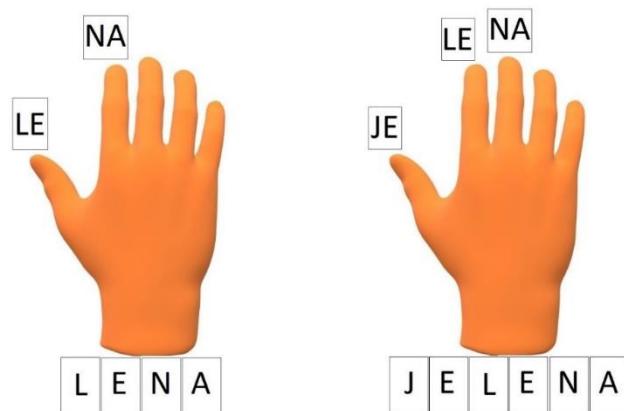
(fotografije lopte, leptira, lava, lonca, limuna)

L I L I

L L L L

LINO

LANA

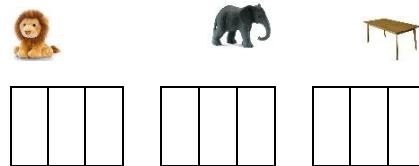

Slika 1. KAMISHIBA

Prilog 1

LISTIĆ

	LAV SLON STOL
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Aktivnosti učenika</p> <ul style="list-style-type: none"> -s prikazanim fotografijama povezuju riječi i prepoznaju da sve počinju glasom L -prepoznaju u tekstu riječi koje počinju sa L -navode nove riječi sa L -prepoznaju i govore gdje je u riječi glas L -bojaju kućicu koja predstavlja mjesto slova Lu riječi i zaokružuju slovo Lu riječi -izrađuju slovo L od plastelina -pišu slovo L po zraku i u pijesku -pišu slovo L I i riječi sa slovom L I -rastavljaju riječi na slogove i glasove te broje slogove pomoći prstiju ruke -slažu slogove rastavljene riječi iznad prstiju ruke i slova iste riječi ispod ruke govoreći glasovnu analizu -natjecanje u paru i u skupinama tko će prije složiti slogove ili slova zadane riječi -čitaju slikovne rečenice i odgovaraju na pitanja o njima -pišu po diktatu -pričaju o najdražoj igri i predmetu kojim se najviše vole igrati -rješavaju listu samoprocjene <p>Aktivnosti učitelja</p> <ul style="list-style-type: none"> -pokazuje fotografije čiji pojmovi počinju glasom L -najavljuje obradu slova L I -interpretativno čita motivacijski tekst -navodi riječi u kojima učenici određuju gdje se smjestio glas L

	<ul style="list-style-type: none"> -pokazuje slovo L l u slovarici i stavlja ga na ploču - demonstrira kako se piše veliko i malo tiskano slovo L l -pomiče i pokazuje kartončiće sa slogovima i slovima kroz okvir kamishibai -daje upute i ispravlja učenike koji grijese te hvali i potiče uspješne -postavlja pitanja o slikovnim rečenicama -čita rečenice za diktat - postavlja pitanja i uvodi učenike u priču o igri -zadaje domaći uradak
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none"> -fotografije pojmova koji počinju slovom L - slovarica s magnetnim slovima - kartončići sa slogovima -papirnati modeli ruku -kamishibai i kartoni sa slogovima i slovima -listić za određvanje mesta slova L u riječi - lista samoprocjene
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje za učenje: Učiteljica ili učitelj tijekom sata usmeno usmjerava učenika dok rastavlja riječ na slogove i glasove , ali i kroz pisanje diktata.</p> <p>Vrednovanje kao učenje: Tablica sa emotikonima za samoprocjenu usvojenosti obrađenog slova te glasovne analize i sinteze naučenim slovima.</p>
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>Učenici pojedinačno rastavljaju riječi na slogove i od već prije pripremljenih i izrezanih slogova slažu riječi slogovima(LENA, LOVI, JELENA, MILENA) na ploči iznad papirnate ruke s raširenim prstima. Tako vide ruku i broj slogova. Zatim rade glasovnu analizu iste riječi stavljajući magnetna slova na ploču ispod papirnate ruke. Prepišu velikim tiskanim slovima složene riječi u pisanku.</p> <p>Nakon ove vježbe slijedi igra u paru tko će prije složiti riječ pomoću slogova. Svaki učenik ispred sebe drži kartončić s odgovarajućim slogom. Tako zadajem riječ MILA. Ispred ploče su 4 učenika podijeljena u 2 para. Zadatak je tko će prije složiti slogovima ispred sebe tu riječ. Na isti način se provodi igra u 2 skupine tko će prije</p>

	složiti riječ rastavljenu na slova. Za riječ od 4 slova(LOMI) izlaze po 4 učenika, za riječ od 5 slova (JELEN)po 5 učenika i to svaki put po dvije skupine.
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/odgoj-i-obrazovanje/nacionalni-kurikulum/predmetni-kurikulumi/539 https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/odgoj-i-obrazovanje/nacionalni-kurikulum/međupredmetne-teme/536
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	-izrađuju slovo L od plastelina -pišu slovo L po zraku i u pjesku -rastavljaju riječi na slogove i glasove te broje slogove pomoću prstiju ruke - slažu slogove rastavljene riječi iznad prstiju ruke i slova iste riječi ispod ruke govoreći glasovnu analizu
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	-pišu samo jednu rečenicu po diktatu
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	-pišu dvije rečenice po diktatu i dodatnu dugu riječ VIOLINA, te jednu novu riječ obrađenim slovom koja nije spomenuta na sat
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Prihvatljivo je pravilno napisana slova koja ne moraju biti uredna. Učenici koji imaju poteškoća u glasovnoj analizi priznati riječ koja je točno napisana osim zadnjeg slova jer u početku najviše grijše u završnom slovu.
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Istražiti vrste lopti i imena igara s tim loptama. Nacrtati loptu koja im se najviše sviđa i igru s tom loptom. Zadatak je ispričati što znaju o toj igri i zašto im se najviše sviđa. Vremenski okvir za taj zadatak je tjedan dana. Uz pomoć roditelja instalirati aplikacije za igre učenja glasova, slogova i slova(glaskalica, slovarica, učimo slogove). Ako je moguće aplikacije imat već idući sat na tabletima ili mobitelima.

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<p>http://www.ict-aac.hr/index.php/hr/novosti-aplikacije/360-aplikacije-ucimo-slogove-ucimo-rijeci-i-ucim</p> <p>http://www.ict-aac.hr/index.php/hr/ict-aac-razvijene-aplikacije/apple-ios-aplikacije/glaskalica</p> <p>http://www.ict-aac.hr/index.php/hr/ict-aac-razvijene-aplikacije/apple-ios-aplikacije/slovarica</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Ivana Lončarić, 2015., Edukativne igre, Diplomski rad</p> <p>Igre čitanja i pisanja: aktivnosti za razvoj predčitalačkih vještina i početnog čitanja i pisanja predškolskog dobi i prvom razredu, Sally Moomaw i Brenda Hieronymus</p>